Factors affecting the management of educational quality assurance in schools under the Office of Primary Educational Service Area

Chanikan Jiwarat
Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province
E-mail: Chanikan.jiw@vru.ac.th
Chanchai Wongsirasawat
Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province
E-mail: chanchai@vru.ac.th
Orasa Charoontham
Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province
E-mail: orasa@vru.ac.th

Received	Reviewed	Revised	Accepted
15/07/2026	16/07/2026	17/08/2026	17/09/2026

Abstract

Background and Aims: Quality assurance in education is a key mechanism for enhancing the quality of educational management in schools to ensure compliance with educational standards and to support the development of student quality. The objectives of this research were 1) investigate the current conditions and factors affecting the educational quality assurance management of schools under the Primary Educational Service Area Offices and 2) analyze the factors influencing the educational quality assurance management of schools under the Primary Educational Service Area Offices.

Methodology: This study is Quantitative Research. The sample consisted of 384 teachers working in schools under the Primary Educational Service Area Offices during the 2024 academic year. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.98. Data were analyzed using mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

Results: The research findings revealed that 1) the overall level of educational quality assurance management in schools under the Primary Educational Service Area Offices was at a high level (M = 4.50, S.D. = 0.47). Similarly, the overall level of factors affecting educational

quality assurance management was also at a high level (M = 4.36, S.D. = 0.44). 2) The factors affecting educational quality assurance management in schools under the Primary Educational Service Area Offices consisted ofResources and Support (X_3), Personnel (X_4), Organizational Culture (X_2), and Leadership of School Administrators (X_1), respectively.The forecasting equation in the form of raw scores (raw score equation) is Y' = 1.207 + 0.146X_3** + 0.323X_4** + 0.176X_2** + 0.101X_1**The forecasting equation in the form of standard scores (standardized equation) isZ'_y= 0.181Z_3**+ 0.361Z_4** + 0.218Z_2** + 0.151Z_1**

Conclusion: Resources and supporting facilities, personnel, organizational culture, and administrators' leadership were all found to influence the management of educational quality assurance in schools significantly. Therefore, systematically strengthening these factors can enhance the effectiveness of educational quality assurance management and improve the overall quality of educational management.

Keywords: Factors Affecting; Educational Quality Assurance; Primary Educational Service Area Offices; School Administrators

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ชนิกานต์ จิวราช
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
อีเมล: Chanikan.jiw@vru.ac.th
ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
อีเมล: chanchai@vru.ac.th
อรสา จรูญธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
อีเมล: orasa@vru.ac.th

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปีการศึกษา 2567 จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเที่ยง 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย: พบว่า 1) สภาพการบริหารการงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.50, $S.D.$ = 0.47) และปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.36, S.D. = 0.44) 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประกอบด้วย ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน (X_3) ด้านบุคลากร (X_4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_2) และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) ตามลำดับ โดยสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (raw score

equation)Y' = 1.207 + 0.146X_3** + 0.323X_4** + 0.176X_2** + 0.101X_1** ส่วน สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (standardized equation) คือZ'_y= 0.181Z_3**+ 0.361Z_4** + 0.218Z_2** + 0.151Z_1**
สรุปผล: ปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน ด้านบุคลากร ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ล้วนมีอิทธิพลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น การพัฒนาปัจจัยดังกล่าวอย่างเป็นระบบจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้
คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; การประกันคุณภาพการศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ในกระแสโลกาภิวัตน์ที่โลกมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถดำรงอยู่ได้โดยลำพัง จึงต้องอาศัยการพึ่งพาและความร่วมมืออาศัยกันระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้นการดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ละประเทศมีการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีการร่วมมือกันในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระดับสากล ขณะเดียวกัน สังคมโลกปัจจุบันเต็มไปด้วยกระแสข้อมูลข่าวสารที่หลั่งไหลอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้คนต้องมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล และตัดสินใจอย่างฉับไว เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนของสังคมยุคใหม่ได้อย่างเหมาะสม ปรากฏการณ์เหล่านี้นำมาซึ่งการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งหลีกเลี่ยงได้ยาก และยังเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญให้หลายประเทศต้องเร่งปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น ประเทศที่จะอยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบก็คือประเทศที่มีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในยุคโลกไร้พรมแดนคนต่างชาติจะเข้ามาทำงานและประกอบอาชีพในประเทศไทยมากขึ้น ขณะเดียวกันคนไทยก็มีโอกาสไปทำงานและประกอบอาชีพในต่างประเทศมากขึ้นด้วยเช่นกัน จึงมีความจำเป็นต้องมีระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับเพื่อให้ทันต่อการกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (โชติกา ภาษีผล, 2559) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาจึงถือว่าเป็นภาระที่จำเป็นอย่างยิ่งของสถาบันทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นภาระกิจสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในบทบาทของการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษา จะเห็นความสำคัญได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นกลไกในการคงไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) นอกจากนี้ยังบรรจุไว้

ในแผนระยะยาว จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางสำคัญในแผนการศึกษาแห่งชาติ มุ่งปรับระบบให้ปฏิบัติได้ง่าย ไม่เป็นภาระครู และสอดคล้องบริบทสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้ผลการประกันคุณภาพการศึกษา ในการวางแผน พัฒนา และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน อันช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนร่วมและสังคมว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรต้นสังกัดได้อย่างเหมาะสม

การประเมินคุณภาพภายนอก (External Quality Assessment) ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพของสถานศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญ ดังนี้ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอกมุ่งเน้นการประเมินเพื่อการพัฒนาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาตรา 49 วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ทุกห้าปี และรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณะ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance : IQA) ตามแนวทางของประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดขั้นตอนดำเนินงาน 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7. การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (สมพร สังวาระ, 2567)

การประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ.2544 จนถึงปัจจุบัน กว่าสองทศวรรษ ยังคงไม่สามารถพูดได้ว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นที่น่าพอใจ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการทบทวนเพื่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้ดีขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2567) สถานการณ์ด้านการศึกษา และรายงานสมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2565 (IMD 2022) ในด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษา ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ จำนวน 64 ประเทศจะเห็นได้ว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังไม่ดีมากนัก ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการอ่านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ที่ต่ำลง ซึ่งเห็นได้จากผลการสอบ PISA ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกือบทุกประเทศในภูมิภาคนี้ และพบว่าอัตราการไม่รู้หนังสือของไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ รวมทั้งความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัลที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตอันใกล้นี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566) เนื่องจากเหตุผลของการประกาศใช้กฎกระทรวง

ศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการอ้างอิงถึงกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เนื่องจากแนวทางการดำเนินงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง นำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานหลายประการ ได้แก่ การขาดความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ความซ้ำซ้อนของภาระงาน และการเกิดความคลาดเคลื่อนในทางปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะความเป็นจริงของสถานศึกษา ปัญหานี้ยังก่อให้เกิดภาระงานที่ไม่จำเป็นแก่สถานศึกษาและบุคลากร ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการกำหนดมาตรฐานใหม่ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการที่ถูกต้อง อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาระบบการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) และจากการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษายังพบว่า ที่ผ่านมาพบปัญหาอยู่หลายประการ เช่น 1) สถานศึกษาบางส่วนไม่มีแรงจูงใจในการนำผลการประเมินไปใช้ 2) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาบางแห่งยังไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่เป็นการดำเนินการเป็นครั้งคราวเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. เท่านั้น จึงทำให้สถานศึกษาบางแห่งมองว่าการประเมินของ สมศ. เป็นภาระ และ 3) สถานศึกษาหลายแห่งที่ได้รับข้อเสนอแนะจาก สมศ. แม้จะนำไปปรับใช้กับการทำงานแต่ไม่ได้นำไปกำหนดไว้ในแผนของสถานศึกษาเพื่อเป็นเป้าหมายการดำเนินงานและพบว่ามีสถานศึกษาเพียง ร้อยละ 20 ที่นำผลการประเมินไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายในแผนพัฒนาส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพไม่เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ไทยโพสต์, 2566)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน บุคลากร และการบริหารจัดการ ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์และเกื้อหนุนกันอย่างเป็นระบบ จึงมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนางานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากแต่ละปัจจัยล้วนเป็นองค์ประกอบหลักของกระบวนการบริหารคุณภาพที่ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน ไปจนถึงการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่มุ่งให้สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาอย่างยั่งยืน

จากเหตุผลดังกล่าว การทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยการ

ประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกเป็นกระบวนการที่เกื้อหนุนและเชื่อมโยงกันอย่างมีระบบ และมีบทบาทเสริมกันในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาไทยให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามมาตรฐานสากลอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study) ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาจากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของวีระพงศ์ สิริพัชญกรณ์ (2567), อุดม อรุณราช (2563), ณัฐภัค ภักดีณรงค์ (2567), ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ และอัยรีน ยามา (2567), ทอภัค ดานกระโทก (2567), ชุติมา ทาสุรินทร์ (2564), เบญจรัตน์ กลั่นเขตรกิจ (2567), สุทัตตา สถิตพงษา, ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน และศุภชัย ทวี (2567), Hasanah (2025) และ Loc Thi My Nguyen (2021) สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 3) ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน 4) ด้านบุคลากร และ 5) ด้านการบริหารจัดการ

2. ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จากแนวคิดของกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ.2561 สรุป 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และ 7) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 230,825 คน ปีการศึกษา 2567

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดย ใช้ตารางของเครซี่ และมอร์แกน (Kreicie& Morgan, 1970) โดยใช้จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยมีขั้นตอน จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2) ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษา 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นที่ 3 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ขั้นที่ 4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ขั้นที่ 5 การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นที่ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และขั้นที่ 7 การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

3) ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 3) ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน 4) ด้านบุคลากร และ 5) ด้านการบริหารจัดการ

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานีพร้อมแบบสอบถามส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์(Google form)

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regressionanalysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรหลายตัว ประกอบด้วย ตัวแปรตาม (Dependentvariable) 1 ตัว และตัวแปรอิสระ (Independent variable) จำนวน k ตัว (k≥2) โดยกำหนดให้ Y เป็นตัวแปรตามและกำหนดให้ X_1, X_2, ... ,X_k เป็นตัวแปรอิสระ (k≥2) ดังสมการ สำหรับการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยในงานวิจัยนี้ใช้เทคนิคStepwise (สุวิมล ติรกานันท์, 2546)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผล ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* =4.50, *S.D.* = 0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดมี 2 ด้าน คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (*M* = 4.57, *S.D.* = 0.50) และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (*M* = 4.57, *S.D.* = 0.52) รองลงมา 3 อันดับ คือ การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (*M* =4.50, *S.D.* = 0.53) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (*M* =4.49, *S.D.* = 0.53) และการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (*M* =4.48, *S.D.* = 0.56) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (*M* =4.36, *S.D.* = 0.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านบุคลากร (*M* = 4.51, *S.D.* = 0.53) รองลงมา 4 อันดับ คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (*M* =4.39, *S.D.* = 0.58) ด้านทรัพยากรและ สิ่งสนับสนุน (*M* =4.33, *S.D.* = 0.58) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (*M* =4.29, *S.D.* = 0.70) และสุดท้ายคือด้านการบริหารจัดการ (*M* =4.26, *S.D.* = 0.74) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 จากการิเคราะห์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เพิ่มขึ้นเป็น 0.646 แสดงว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 นั่นคือ ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน ด้านบุคลากร ด้านวัฒนธรรมองค์กร สามารถพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ได้ร้อยละ 64.6 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis) ของปัจจัยพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลำดับการเข้าสมการของปัจจัยพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	F
ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน (X_3)	0.734	0.539	0.538	446.971*
ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน (X_3) ด้านบุคลากร (X_4)	0.787	0.619	0.617	309.310*
ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน (X_3) ด้านบุคลากร (X_4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_2)	0.798	0.636	0.634	221.736*
ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน (X_3) ด้านบุคลากร (X_4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1)	0.804	0.646	0.643	173.183*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปัจจัยที่ศึกษา		b	SE_b	β	t	Sig
ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน	(X_3)	0.146	0.053	0.181	2.759	0.006
ด้านบุคลากร	(X_4)	0.323	0.040	0.361	8.078	0.000
ด้านวัฒนธรรมองค์กร	(X_2)	0.176	0.046	0.218	3.800	0.000
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	(X_1)	0.101	0.031	0.151	3.262	0.001

R = 0.804, R^2 = 0.646, F = 173.183*, SE_{est} = 0.129, a = 1.207

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน ด้านบุคลากร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา(Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้ร้อยละ 64.6 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรตามและตัวอิสระ (X_3, X_4, X_2, X_1) มีค่าเท่ากับ 0.804 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.129โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ(b) เท่ากับ0.146, 0.323, 0.176 และ 0.101 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.181, 0.361, 0.218 และ 0.151 ตามลำดับ สร้างสมการถดถอยของกลุ่มตัวแปรที่ดีที่สุด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปของคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐานและ การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติเพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรอิสระและสร้างสมการที่อธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ดังนี้

สมการพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในรูปคะแนนดิบ (raw score equation)

$$Y' = 1.207 + 0.146X_3^{**} + 0.323X_4^{**} + 0.176X_2^{**} + 0.101X_1^{**}$$

สมการพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในรูปคะแนนมาตรฐาน (standardized equation)

$$Z'_y = 0.181Z_3^{**} + 0.361Z_4^{**} + 0.218Z_2^{**} + 0.151Z_1^{**}$$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามีประเด็นที่จะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ. 2561 อย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับจันทร์เพ็ญ สันทาลุนัย (2566)

ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 2 ในส่วนของการศึกษาระดับของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับภัควิภาลูกเงาะ (2562) พบว่าผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับสุทัตตา สถิตพงษา (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 พบว่า ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน ด้านบุคลากร ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนจากหลายด้านที่มีความเชื่อมโยง และส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด จึงส่งผลให้ปัจจัยทั้ง 4 ด้านดังกล่าว สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านบุคลากรซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ สามารถปฏิบัติงานทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งบุคลากรยังมีความรับผิดชอบใน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึงมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันเป็นทีมซึ่งช่วยให้เกิดความร่วมมือในการวางแผนดำเนินงานติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ อีกทั้งสถานศึกษายังมีการกำหนดบทบาทหน้าที่กฎระเบียบและแนวปฏิบัติในการทำงานไว้อย่างชัดเจน ทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับชุติมา ทาสุรินทร์ (2564) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จากทั้ง 5 ด้าน รองลงมาจากนั้นได้แก่ ด้านบุคลากรด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านผู้บริหารและนโยบาย และด้านบริหารจัดการ ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของวีระพงศ์ สิริพัชญกรณ์ (2567) ซึ่งศึกษาปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของทั้งนี้ควรศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติและบริบทของสถานศึกษาพร้อมเปิดโอกาสให้ครูบุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเพื่อให้สามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมด้านภาวะผู้นำ ทั้งนี้ควรสื่อสารสร้างความเข้าใจร่วมกันสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารครูบุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561. (23 กุมภาพันธ์ 2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอน 11ก หน้า 3-5.

จันทร์เพ็ญ สันทาลุนัย. (2566). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 20*(9), 88-97.

ชุติมา ทาสุรินทร์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โชติกา ภาษีผล. (2559). *โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกที่ส่งผลต่อระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยสู่ความเป็นเลิศ.* ทุนวิจัยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน): จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ และอัยรีน ยามา. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. *Journal of MCU Ubon Review*, (9)2, 1915-1924.

ณัฐภัค ภักดีณรงค์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต1. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, (6)4, 176-189.

ทอภัค ดานกระโทก. (2567). แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง1. *สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์*, 11(2), 47-61.

ไทยโพสต์. (31 พฤษภาคม 2566). *สมศ.เผยกรณีสถานศึกษาไม่นำผลประเมินปีก่อนไปปรับปรุงพัฒนาจะกลายเป็นส่วนหนึ่งการพิจารณาประเมินปี 67.* ไทยโพสต์. https://www.thaipost.net/news-update/388431/.

เบญจรัตน์ กลั่นเขตรกิจ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 1. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 94-114.

ภัควิภา ลูกเงาะ. (2562). *สภาพและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วีระพงศ์ สิริพัชญกรณ์. (2567). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3.*วารสารมจร.อุบลปริทรรศน์*, 10(1), 311-324.

สมพร สังวาระ. (2567). *รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกน้อมเกล้า*. OTEPC Research. https://research.otepc.go.th/v_paper_journal_view.php?editid1=489

สุทัตตา สถิตพงษา, ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน และศุภชัย ทวี. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. *EDUCATION JOURNAL Faculty of Education Nakhon Sawan Rajabhat University*. 7(3), 29-43.

สุวิมล ติรกานันท์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2567). *คู่มือ กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก พ.ศ.2567-2571 การศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). https://www.onesqa.or.th/ebook/e-book/?dflip=276#flipbook-df_276/3/

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2565 (IMD 2022)* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.

อุดม อรุณราช. (2563). *องค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศิลปากร**.**

Hasanah. (2025). Comprehensive Factors Influencing the Success of Internal Quality Assurance Systems in Elementary Schools. *Jurnal Pendidikan Administrasi Perkantoran (JPAP)*, *13(3)*, 440-450.

Loc Thi My Nguyen. (2021). Factors Affecting Successful Quality Assurance Implementation in Vietnamese Higher Education. *The Qualitative Report, 26(2),* 626-636.